

TOTO! JE TLAČOVÁ SPRÁVA

9. máj 2024, Bratislava

výstava —

RUDOLF FILA — NAČO JE NÁM UMENIE

dátum —

otvorenie výstavy – streda 15. 5. 2024 o 18.00 hod.

miesto —

TOTO! je galéria, Moskovská ul. 29 v Bratislave

Keď niekto povie „Rudolf Fila“, nabehnú nám jeho dekonštrukcie – diela, v ktorých pracoval s fenoménom sily a sebavedomým, znepokojujúcim gestom si v rozmachu prisvojoval diela iných autorov, komentoval a menil ich na podklad pre nové a nové interpretácie už tisíckrát videného. Vo svojich „kamuflážach“ či „intervenciách“ vchádzal do cudzích obrazov, ilustrácii kníh, bibliofilii aj do kalendárov či ročeniek.

Tak ho poznáme.

Chceli sme vidieť, ako sa v čase, na pôdoryse takmer štyridsiatich rokov, menila jeho ilustrátorská pozícia, dešifrovať, čo a kedy ho ovplyvňovalo. Skúmať, či dokázal viesť dialóg aj tam, kde text – poézia, próza alebo esej – vopred vytýčil mantinely témy. A aj to, či v tom úzkom priestore „zahrá“ jeho typická poloha: hrubá, meditatívne ťahaná čiara. Či ilustračné dielo neoslábí vertikálna poloha, v akej sa naň pozeráme, keď čítame. A čo sa stane, keď ho zdvihneme, zavesíme na stenu ako obraz a budeme sa naň pozerat' priamo.

Už teraz vieme, že je to nádherný, intenzívny zážitok.

Koniec-koncov, Rudolf Fila v rozhovore s Petrom Zajacom a Barbarou Bodorovou-Haruštiakovou povedal: „Ak dostane dobrý výtvarník kus dobrej literatúry, ktorá vyhovuje jeho vnímaniu, chápaniu a poňatiu a priloží k tomu svoj príspevok, ktorý nemusí byť na literárnu predlohu nejako otrocky viazaný, súzvučí s niečím, čo je hlbšie než povedzme odtlačok ako nápodoba toho, čo je obsahom textu.“

Výstava Načo nám je umenie (áno, inšpirovali sme sa rovnomennou knihou z roku 1991) ukazuje, ako sa dá premýšľať o svete okolo nás, o tom, čo presahuje naše každodenné bytie a opakujúce sa banality. Je to pohľad do knižnice, akási koncentrovaná mapa čítania umeleckých textov a vývoja myslenia, nabrania skúseností a schopnosti „vidieť“, „roznávať“ a „rozumieť“.

Na stenách našej TOTO! je galéria sa stretnú so svojim ilustrátorom Miroslav Válek, Jozef Mihalkovič, Pavel Vilikovský či Ľubomír Feldek (a ďalší). Ľudia, ktorí (bez fráz) formovali myslenie niekoľkých generácií.

Ten dialóg je hlboký, provokuje, ale aj (rovnako bez fráz) zušľachtuje.

Tak prídte a pozerajte sa s nami.

Od 15. 5. do 11. 7. 2024 do TOTO! je galéria na Moskovskej 29 v Bratislave.

*

Výstavu z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia**.

Výstava vznikla zapožičaním diel zo súkromnej zbierky.

TOTO! kultúrne ihrisko, o.z.

Dunajská 35, 811 08 Bratislava

Mária Rojko: 0907 | 282 944 — maria.rojko@gmail.com

Ida Želinská: 0903 | 373 428 — zelinska.ida@gmail.com

Miloš Kopták: 0907 | 706 081 — koptakmilos@gmail.com

TOTO! je galéria

Moskovská 29, 811 08 Bratislava

Ut — Str: 15:00 — 19:00 hod.

Štv: 9:00 — 12:30 | 13:30 — 16:00

alebo na zvanie | dobrovoľné vstupné

RUDOLF FILA (*1932 – 2015)

bol maliar, grafik, ilustrátor, pedagóg a tvorca textov o umení. V rokoch 1952 – 1958 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave v ateliéri prof. Jána Mudrocha. V roku 1959 začal učiť na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave, v rokoch 1990 – 1992 viedol ateliér voľnej maľby na Vysokej škole výtvarných umení. V roku 1953 sa stal členom brnianskej skupiny Parabola, v roku 1964 sa zúčastnil na prvej verejnej výstave Bratislavských konfrontácií. Venoval sa abstraktnej maľbe. Vytvoril sprievod k mnohým knihám v širokom registri techník a štylizácií: od *Neviditeľného* Herberta G. Wellsa (1958) cez *Dve dievčatá* a *Nevernú manželku* Federica Garcíu Lorcú (1963), *Zimoviská* Jozefa Mihalkoviča (1965) či *Milovanie v husej koži* Miroslava Válka (1965) až po *Večne je zelený* Pavla Vilikovského (1989) a *Plakáť je krásne* Ľubomíra Feldeka (1990) či dialóg *Obraz a slovo. Slovo a obraz* s Miroslavom Petříčkom (2015).

TOTO! je taká galéria, v ktorej sú vystavené ilustrácie – obrázky, ktoré si pamätáme z knižiek, čo sme čítali ako deti, aj z tých, čo si teraz čítame so svojimi deťmi. Ilustrátorov, čo ich namaľovali, však často ani nepoznáme: veď koho by napadlo hľadať niekde na konci knihy meno napísané drobnými písmenkami. A tak nám často uniká, aká je slovenská ilustrátorská tradícia úžasná. A aj to, že ilustrácia je také isté umelecké dielo ako obraz či grafika. Zaslúži si visieť v galérii. Alebo u vás doma. Nech sa páči, vstúpte: www.totojegaleria.sk.

TOTO! kultúrne ihrisko, o.z.
Dunajská 35, 811 08 Bratislava

Mária Rojko: 0907 | 282 944 — maria.rojko@gmail.com
Ida Želinská: 0903 | 373 428 — zelinska.ida@gmail.com
Miloš Kopták: 0907 | 706 081 — koptakmilos@gmail.com

TOTO! je galéria
Moskovská 29, 811 08 Bratislava

Ut — Str: 15:00 — 19:00 hod.
Štv: 9:00 — 12:30 | 13:30 — 16:00
alebo na zavolanie | dobrovoľné vstupné